

УДК 658.5:005.21

**УПРАВЛІННЯ МІЖНАРОДНОЮ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ
ПІДПРИЄМСТВ НА ЗАСАДАХ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ЗЕЛЕНОГО КУРСУ**

Богданюк О.С., здобувач другого (магістерського)
рівня вищої освіти ОП «Адміністративний менеджмент»
Файчук О.М., к. е. н., доцент,
кафедра адміністративного менеджменту та
зовнішньоекономічної діяльності
Національний університет біоресурсів
і природокористування України, м. Київ, Україна

Процеси глобалізації з кожним днем посилюють свій масштаб, що зумовлює ускладнення функціонування бізнес-середовища підприємств, зокрема загострення конкурентної боротьби на ринку та появу нових викликів. Унаслідок цього постає об'єктивна потреба у пошуку сучасних підходів до управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємств на засадах Європейського зеленого курсу [1].

Підприємство постає як провідна складова економіки та визначальний чинник у виробництві товарів і наданні послуг, необхідних суспільству. Відтак особливого значення набуває формування механізму, здатного забезпечити його високу конкурентоспроможність і сприяти ефективному функціонуванню. Розвиток конкурентних відносин виступає основою становлення розвиненого ринку. Стійке позиціонування на ньому досягається передусім завдяки внутрішній стратегії, що консолідує персонал на активний і цілеспрямований розвиток в умовах постійної мінливості зовнішнього середовища.

У контексті глобальних екологічних викликів і потреби у сталому розвитку Європейський зелений курс передбачає докорінну трансформацію підходів до

управління підприємствами. Центральний акцент робиться на скороченні вуглецевого сліду та зміцненні міжнародної конкурентоспроможності. У запропонованих тезах висвітлюється взаємозв'язок між результативним вуглецевим менеджментом та управлінням конкурентоспроможністю на світовому ринку, зокрема в межах реалізації положень Європейського зеленого курсу.

Екологічна стійкість передбачає раціональне використання наявних ресурсів планети без завдання шкоди добробуту майбутніх поколінь. Одним із дієвих механізмів реалізації цього принципу виступає вуглецевий менеджмент. Завдяки системному відстеженню викидів підприємства отримують можливість зробити вагомий перший крок до скорочення власного вуглецевого сліду, підвищуючи рівень енергоефективності та підтримуючи крихкий баланс екосистем Землі.

Це не лише відповідає принципам відповідального розвитку, а й створює додаткові переваги для бізнесу. Кліматичні зміни становлять серйозну загрозу для всіх сфер життя, трудової діяльності та господарювання, оскільки дестабілізують ринки, порушують ланцюги постачання та ставлять під ризик життя й засоби існування населення у глобальному масштабі. За умови виваженого підходу до управління викидами вуглецю підприємства здатні мінімізувати ці ризики, водночас дотримуючись більш жорстких міжнародних стандартів, зокрема обов'язкових вимог до звітності у Сполученому Королівстві та Європейському Союзі.

Ефективний вуглецевий менеджмент водночас створює передумови для формування лояльності з боку зростаючої групи екологічно свідомих споживачів, що сприяє забезпеченню довгострокової стійкості бізнесу. Емпіричні дослідження засвідчують, що представники покоління Z та мілленіали на 27% частіше віддають перевагу брендам, які демонструють відповідальне ставлення до впливу на довкілля.

Вагомим показником у сфері виробництва виступає вуглецевий слід, що визначається як сукупний обсяг парникових газів, викинутих в атмосферу

внаслідок будь-якої діяльності, виражений в еквівалентних тоннах вуглекислого газу (CO₂). Фактично кожен об'єкт і процес залишає власний вуглецевий слід — від людей і домашніх тварин до продукції, підприємств, міст і навіть цілих держав [2].

Відчутна частка глобальних викидів вуглецю формується внаслідок виробництва та розподілу товарів і послуг. Оцінюючи вплив цих та інших видів діяльності, підприємства здатні скоротити обсяги викидів, підвищити рівень ефективності та розробляти продукцію, орієнтовану на забезпечення більшої сталості.

На рис.1. ми можемо наглядно подивитися різницю в викидах з іншими країнами, членами ЄС.

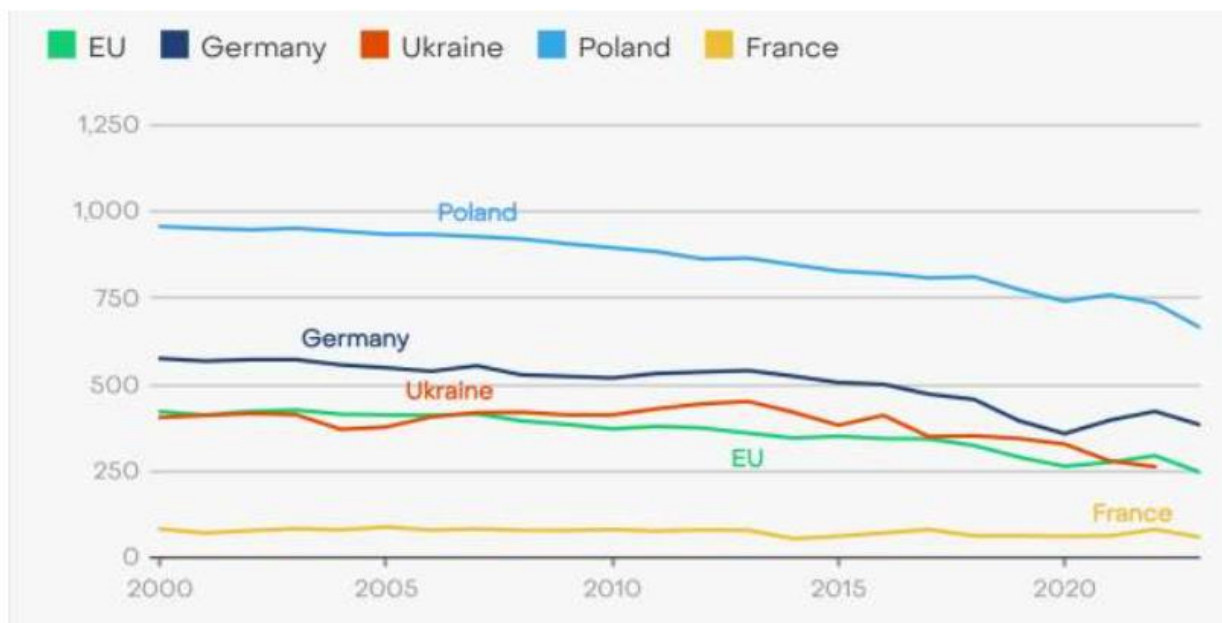

Рис.1 Вуглецева інтенсивність енерговиробництва (gCO₂e/kWh) в Україні порівняно з деякими країнами ЄС за період 2000 -2022 рр) [3]

Починаючи з 2015 року, виробництво сонячної та вітрової енергії стало найдешевшим серед усіх джерел електроенергії. У 2023 році середня світова собівартість сонячної енергії виявилася удвічі нижчою за вартість електроенергії, виробленої на вугільних ТЕЦ, та утричі дешевшою порівняно з енергією атомних електростанцій. Відтак у процесі повоєнного відновлення енергетичного сектору України сонячна енергетика має посідати провідне місце,

особливо на територіях, де забруднення та деградація ґрунтів унаслідок бойових дій ускладнюють оперативне відновлення безпечного агровиробництва [4].

Глобалізаційні процеси посилюють конкуренцію на ринку, що зумовлює потребу у впровадженні нових методів управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємств на засадах Європейського зеленого курсу. Підприємства відіграють провідну роль в економіці та у виробництві товарів і послуг, тому важливим завданням є створення механізмів, спрямованих на підвищення їх конкурентоспроможності та забезпечення ефективного функціонування. Європейський зелений курс орієнтує на скорочення вуглецевого сліду та зміцнення конкурентних позицій завдяки ефективному вуглецевому менеджменту. Це не лише сприяє екологічній стійкості, а й створює додаткові переваги для бізнесу, оскільки дозволяє знизити ризики, пов'язані зі зміною клімату, та сформуванню лояльності екологічно свідомих споживачів. Виробництво сонячної та вітрової енергії стало найдешевшим серед усіх джерел, що відкриває перспективи для повоєнного відновлення енергетичного сектору України, особливо в умовах пошкоджень, спричинених бойовими діями.

Список використаних джерел:

1. Повідомлення Європейської Комісії : Європейська зелена угода. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:52019DC0640&from=ET>
2. What is carbon management? URL: <https://www.sap.com/resources/what-is-carbon-management>
3. Європейський Союз. Перехід до ринку електроенергії URL: <https://ember-energy.org/countries-and-regions/european-union/>
4. Hemetsberger, W., Scmela, M., & Cruz-Capellan, T. SolarPower Europe. Global Market Outlook for Solar Power 2023 - 2027. 2023. URL : <https://www.solarpowereurope.org/insights/outlooks/global-market-outlook-for-solar-power-2023-2027/detail>

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
ЛЕЙБНИЦ-ІНСТИТУТ АГРАРНОГО РОЗВИТКУ
В КРАЇНАХ З ПЕРЕХІДНОЮ ЕКОНОМІКОЮ (НІМЕЧЧИНА)
УНІВЕРСИТЕТ ПРИКЛАДНИХ НАУК ВАЙЄНШТЕФАН-ТРИЗДОРФ (НІМЕЧЧИНА)
СЛОВАЦЬКИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ В НІТРІ (СЛОВАЧЧИНА)
ЛАТВІЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ НАУК ПРО ЖИТТЯ ТА ТЕХНОЛОГІЙ (ЛАТВІЯ)

Факультет аграрного менеджменту

**Кафедра адміністративного менеджменту та
зовнішньоекономічної діяльності**

МАТЕРІАЛИ

**VI Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції
студентів, аспірантів та молодих вчених**

**«СУЧАСНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ:
ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ»**

04 листопада 2025 р.

Київ - 2025

УДК 338.43.01/.01 (075.8)

Науково-редакційна колегія:

Організаційний комітет:

ТОНХА Оксана – проректор з наукової роботи та інноваційної діяльності НУБіП України, д.с.-г.н., професор, голова оргкомітету

ОСТАПЧУК Анатолій – в.о. декана факультету аграрного менеджменту, к.е.н., доцент, співголова оргкомітету

ШЛАУДЕРЕР Ральф – керівник Міжнародної школи Університету прикладних наук Вайєнштефан-Тріздорф, Міжнародний представник факультету сільського господарства, Представник з питань міжнародних освітніх програм і співпраці, доктор наук, професор, співголова оргкомітету

ГОРСЬКА Єлена – декан факультету економіки та менеджменту Словацького аграрного університету в Нітрі, доктор наук, професор, співголова оргкомітету

ПЕРЕХОЖУК Олександр – старший науковий співробітник Лейбніц-Інституту аграрного розвитку в країнах з перехідною економікою, PhD, професор, співголова оргкомітету

ЗЕВЕРТЕ-РІВЗА Сандія – дослідник Латвійського університету наук про життя та технологій, PhD, доцент, співголова оргкомітету

Члени оргкомітету:

КОВТУН Олена – завідувач кафедри адміністративного менеджменту та зовнішньоекономічної діяльності, к.е.н., доцент;

БАСЮК Дарія – професор кафедри адміністративного менеджменту та зовнішньоекономічної діяльності, д.е.н., професор

ЖЕМОЙДА Олександр – д.е.н., професор

ІБАТУЛЛІН Марат – д.е.н., професор

МОСТЕНСЬКА Тетяна – д.е.н., професор

ГОЛОМША Наталія – к.е.н., доцент

ДАВИДЕНКО Володимир – к.е.н., доцент

ДІБРОВА Лариса – к.е.н., доцент

КОВАЛЕНКО Наталія – к.е.н., доцент

КОЛЕСНИК Максим – к.е.н., доцент

КОСТЮК Ольга – к.е.н., доцент

КУЗЬМЕНКО Сергій – к.е.н., доцент

РАЛКО Олександра – к.е.н., доцент

ТЮРІНА Альона – к.е.н., доцент

ЧОРНЕНЬКА Людмила – к.е.н., доцент

ЯНЧЕВСЬКИЙ Руслан – к.е.н., доцент

ФАЙЧУК Олександр – к.е.н., доцент, секретар оргкомітету

МІЩЕНКО Іван – к.е.н., доцент, відповідальний за випуск збірника тез

Затверджено та рекомендовано до друку на засіданні Вченої ради факультета аграрного менеджменту Національного університету біоресурсів і природокористування України (*протокол №4 від 20 листопада 2025 р.*).

«СУЧАСНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ: ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ»: Матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції студентів, аспірантів та молодих учених, 04 листопада 2025 р. – К.: НУБіП України, 2025. – 245 с.

У збірнику представлені результати дослідження проблем сучасного менеджменту в умовах воєнного стану та інтеграції України до ЄС. Видання розраховано на студентів, аспірантів, викладачів, практиків і всіх тих, хто цікавиться питаннями сучасних підходів до управління підприємствами і національним господарством.

Матеріали викладені в авторській редакції. Відповідальність за достовірність поданої інформації несуть автори.

© Кафедра адміністративного менеджменту та зовнішньоекономічної діяльності, факультет аграрного менеджменту НУБіП України, 2025

© Автори